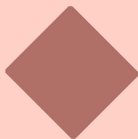

C O N S I D I N E

FEL A SZIVEKKEL!

S Z A L É Z I M Ű V E K

Lelkiélet kis könyvei

19. Nagy Szent Albert

Az erények könyve

Ára 1.20 pengő.

20. Dr. Dombi Márk S. O. Cist.

Szent Bernát

apát és egyháztanító

Ára 60 fill.

21. **A boldog esztendő**

Gondolatok Szalézi Szent Ferenc műveiből
Adventtől pünkösdvasárnapig

Ára 80 fill.

22. **A boldog esztendő**

Gondolatok Szalézi Szent Ferenc műveiből
Pünkösdvasárnaptól adventig

Ára 80 fill.

FEL A SZIVEKKEL!

LELKIÉLET KIS KÖNYVEI

XXVIII.

FEL A SZIVEKKEL!

SZALÉZI MŰVEK, RÁKOSPALOTA

FEL A SZIVEKKEL!

SZEMELVÉNYEK

P. CONSIDINE DANIEL S. J.

TANITÁSAIBÓL

ÖSSZEÁLLITOTTA

P. DEVAS S. J.

I.

SZALÉZI MŰVEK, RÁKOSPALOTA

Nihil obstat. Carolus Szitkey S. S. censor
dioecesanus. Imprimatur. No. 5026-1937. Vacii,
die 29-a Septembris 1937. Dr. Colomannus
Széll provicarius.

Translated by permission
of the Catholic Truth
Society, London, from:
Words of encouragement.

ANGOL EREDETIBŐL FORDITOTTA
TRUGLY JÓZSEFNÉ

Don Bosco Nyomda, Rákospalota

ELŐSZÓ

Az itt következő gondolatokat P. Devas S. J. állította össze a nagy angol hitszónok, P. Considine S. J. beszédei nyomán készült feljegyzésekből, valamint hátrahagyott írásaiból. A gyűjteményünkben „Nagy titok” címen szereplő fejezet pedig egy szentbeszéd kivonata, amely 1921 Úrnapján hangzott el a farm-streeti templom szószékéről és amelyet még maga Considine atya nézett át.

P. Considine egyéniségét végletekig menő egyszerűség és közvetlenség jellemezte. Ha valamely közhelyet kellett elismételnie, még csak meg sem próbálta, hogy tetszetős szavakba öltöztetve mondja el, amit mondani akar; ha pedig hallgatósága lelki érdeke úgy kívánta, szívesen bocsátko-

zott ismétlésekbe s egyes szempontok szokatlanul erős kidomborításától sem idegenkedett, jóllehet tudta, hogy ezzel esetenként talán megütközést vált ki. Nehéz volna pl. valamely teológiai vagy dogmatikai szakmunkában egyenértékesét találni ama kitételnek, amellyel „Szomorúság” című fejezetünkben találkozunk: „Isten tartózkodó”. Hamis következtetést vonhatnának le továbbá a lanyhák és felületes lelkűek a „Szórakozottság az imában” fejezet abból a megállapításából, hogy: „Istennel való egyesülés, ha iránta való szeretetből belenyugszom az imában való elszórakozásba.”

P. Considine azonban nem teológusok számára írt és beszélt, de a tökéletesség útját kereső lelkek igényeit tartotta szem előtt; távol állt tőle az is, hogy a lanyhákat és könnyűvérűeket nyugtassa meg lelkük állapota felől, de az aggályos lelkűeket igyekezett felbáto-

*ritani, hogy gyermeki bizalommal
közeledjenek jóságos mennyei
Atyjuk felé.*

*P. Considine gondoskodásának
tárgyai elsősorban a komoly és jó-
szándékú, de inkább kissé félénk
és tapogatózó lelkek voltak. Az
ilyenek éppúgy bátorságot és bi-
zalmat fognak meríteni ezekből az
írott szavakból, mint azok, akik
magának a nagy lelkivezetőnek a
szájából hallották azokat.*

P. Devas S. J.

NE GONDOLKODJUNK MÉLTATLANUL ISTENRŐL

Eljövén az is, aki egy talentumot kapott, mondá: Uram, tudom, hogy kemény ember vagy. (Mt. XX. 24.)

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, ha Istenben nem a „kemény embert” látjuk. Váltig mondogatjuk ugyan, hogy jó az Isten, hogy irgalmas és szeret bennünket nagyon, de azért reszketünk tőle és szívósan őrizzük tovább a „kemény ember” képét lelkünk mélyén. — A jószándékú lelkek háromnegyed részének ebből ered majdnem minden nehézsége. Isten pedig fájlalja, hogy ilyen hamis fogalmaink vannak róla.

Úgy gondolunk rá, mint zsémbes öreg uzsorásra, aki kisajtol belőlünk mindent, ami csak kisaj-

tolható, cserébe azonban nem ad érte semmit. És jaj nekünk, ha valamiben nem teszünk eleget a kívánságainak.

Helytelen beállítás ez nagyon.

Isten szeretetből hívott életre és most is szeret minket. Lehetetlen még csak feltételezni is róla, hogy egyik nap szeretettel gondoskodják rólunk, másnap meg ne törődjék velünk. Hiszen nem szeszélyes ő, nem befolyásolják hangulatok, mint minket embereket.

Mindenekelőtt szeretetet vár tőlünk és ezzel a szeretettel boldogság és lendületes öröm költözik istenszolgálatunkba.

Azt gondoljuk: nekem csak egy talentumot adott a jó Isten, másnak ötöt. Nem kockáztatom hát ezt az egyet; inkább elásom. Nem gondolok arra, hogy Isten minden egyes embert külön megmintázott, külön gondolta el minden egyes vonását örök időktől fogva úgy,

amint azt jövő életviszonyaihoz mérve legjobbnak tudta. Amit másnak adott, az nem felelne meg nekem. De amit nekünk adott, azt rendszerint nem becsüljük meg s amit másnak adott, azt kívánjuk.

Sohase mondjuk: abból ítélve, amit nekem adott Isten, nem sokat törődik velem és nem is vár tőlem sokat.

Tévedés!

Isten vágyik a szeretetünk után.

Kérjünk, kérjünk, kérjünk tőle kegyelmeket és ő meg fogja hallgatni kérésünket.

HELYTELEN BŰNBÁNAT

Ne sopánkodjál azon, ami elmúlt. Ne siránkozz a múlt bűnein, tévedésein. Tedd le azokat Isten kezébe és ne törődjél többé velük! Bánd meg azokat, de azután többé ne gondolj rájuk! Gyakori eset, hogy a büntudat által felidézett levertség többet árt a léleknek, mint maga a bűn. Ne vesztegesd az időt kishitű gondolatokkal. Kelj fel és menj oda Istenhez. Simulj hozzá egészen közel. Csak valamiképp el ne húzódj tőle, a fejedet lógatva!

Tedd szívvel-lélekkel, ami te-szesz. Sokan hibáznak azzal, hogy egyik szemükkel a múltba pislognak, a másikkal a jövőt fürkészik, ahelyett, hogy mindakettővel a jelent néznék. Hiábavaló időfecsérelés a multakon siránkoz-

ni, a jövőtől rettegni. Ha küld is nehézséget a jó Isten, ad elegendő kegyelmet is, hogy megküzd-hess vele.

A legtöbb ember nagy haladást tehetne a lelkiek terén, ha energiáit a jelenre összpontosítaná. Az elmúltakon, eljövendőkön való meddő rágódás nemcsak hiábavaló időpocsékolás, de azt is megakadályozza, hogy erőinket a jelen teendőire összpontosítsuk. Bízunk a jövőt Istenre!

Gondoljunk rá vidám, szerető szívvel, legyünk jó véleménnyel róla! Isten szereti, ha jónak tartjuk, ha bizalommal, szeretettel közeledünk hozzá.

Azt se tételezzük föl róla, hogy nehezen tud megbocsátani. Hiszen már az emberek közt is minél bensőségesebb a barátság, annál kevésbé sértődik meg az egyik, ha a másik meggondolatlanságában bántó szóval vagy tettel illeti. Nem igazi barátság az, amelyet

egy sértő szó, vagy elhamarkodott tett végleg felbonthat.

Mindenekelőtt gondoljuk meg, Isten nem szívesen lakik sem sötétségben, sem homályban, sem levertségben, sem komor hangulatban. Ha nyomottá tesz, még csak ne is bánkódjál elmúlt bűneiden, de ébreszd fel magadban a bizalom és szeretet érzelmeit.

A levertség soha sem jön Istentől; s nem tőle való egyetlen olyan gondolat sem, amely az Ő szolgálatát megnehezíti.

Légy mindig a lehető legjobb véleménnyel Úrunk, Istenünk felől.

AZ ÚR IGÁJA

Urunk talán semmit sem kíván tőlünk olyan határozottsággal és semminek sem örül jobban, mint ha feltétlen behódolással alárendeljük magunkat az Ő akaratának. Éppúgy nincs semmi, ami jobban megakadályozná a lelkieken való előbbrejutásunkat, mintha az Ő akaratával szembe helyezkedünk.

A szentség útján akkor járunk, ha minden igyekezetünkkel figyelünk a Szentlélek sugallataira és tökéletes készséggel alája rendeljük magunkat Isten törvényeinek. Isten akaratát előtt való maradéktalan behódolás alapvető feltétele az életszentségnek. Jelenti, hogy készséggel teszünk meg mindent, amit Isten tőlünk kíván; és pedig úgy és akkor teszünk mindent, a-

mint és amikor azt Isten tőlünk kívánja.

Sokszor panaszkodunk, hogy Isten nem nyilvánítja ki előttünk akaratát. Azért van ez, mert Isten nem szívesen mutatja meg az akaratát akkor, amikor tudja, hogy nem szívügyünk az Ő kívánságainak a teljesülése; nem mondja meg: mit kíván tőlünk, mert nem látja bennünk az örvendező szolgálatkésztséget.

A Megtestesülés misztériumából megtanulhatjuk: Isten akaratával szemben való alárendeltségnek milyenek a lehetőségei? Üdvözítő Urunk mint pólyásbaba, mint gyermek, mint ifjú és férfi teljesen szülei fennhatósága alatt állt, pedig egy percre sem szünt meg Isten lenni. Gondoljunk erre, ha netalán nehezünkre esne fejet hajtani a fölöttünk levők akarata előtt.

Urunk Jézus nem engedheti, hogy saját utainkon járjunk Atyja

országában; megkívánja, hogy az Ő törvényei szerint igazodjunk. Nem írhatunk elő neki szabályokat és feltételeket. Tökéletlen előírások volnának azok nagyon; bajos volna elfogadni azokat. Mondjuk inkább ezt:

„Uram, neked adom a szívemet, mint beiratlan lapot. Írd rá az akaratodat.”

Ne akarjuk saját különleges módszerünk szerint megreformálni a világot, vagy akár saját magunkat. Ne legyenek újszerű, Istenétől eltérő gondolásaink, tegyük le akaratunkat Isten kezébe és hagyjuk is ott.

Nézzünk a lelkünkbe: feltétlenül, teljesen alárendeljük-e akaratunkat Isten akaratának? Készek vagyunk-e Istent önmagáért szolgálni?

Ez a legnagyobb kegyelem, amelyet önöknek kívánhatok.

LELKI ERŐKIFEJTÉS

Jób szerint az ember élete a földön állandó küzdelem, háborúság. Bármennyire előrehaladottak legyünk is a lelki életben, fel kell készülnünk lennünk kísértésekre, lelki háborúságokra. Szent Pál ezeket írja a korintusiakhoz intézett első levelében: „... mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a jutalmat. Mindaz pedig, aki részt vesz a versenyben, mindentől megtartóztatja magát.” Olyan néphez beszél Szent Pál, amely akkor a korintusi földnyelvet lakta. Természeti szépségekben gazdag föld volt ez, a művészetek, jólét és fényűzés hazája, de hazája egyúttal az erkölcsi lazaságnak is. De híres volt Korintus a tornaversenyekről is, amelyek földjén tartattak. Ezért ha-

sonlítja Szent Pál a lelki életet versenyfutáshoz. Szavait nem azokhoz intézi, akik kényelmes üléseikről figyelik az atléták küzdelmét és tapsolnak nekik, de azokhoz, akik maguk is részt vesznek a versenyfutásban. Találó képe ez a lelki életnek, amely szintén erőfeszítést, gyakorlatot és nem egyszer végkimerülésig folytatott küzdelmet kíván.

Maga Üdvözítő Urunk is azt kívánja tőlünk, hogy fáradhatatlan kitartással munkáljuk lelkünk üdvösségét. Erőfeszítést, szüntelen erőfeszítést vár tőlünk.

Az arsi plébános, ha életszentiségére céloztak, ezt szokta felelni: „nem félek a fáradságtól, ez az egész.” Mi azonban hallatlanul félünk tőle; ha nem félnénk annyira, már sokkal közelebb kellene lennünk a mi Urunkhoz, mint amennyire tényleg vagyunk.

Az ember természeténél fogva szörnyűségesen kényelemszerető

lény, amely semmit sem szeret annyira, mint a semmittevést.

Ezt azonban nem fizikai vonatkozásban mondom.

Egy-egy prédikációban, valamely könyvben gyakran hallunk, olvasunk olyan dolgot, amelyről érezzük, hogy nekünk íródott. El is határozzuk nyomban, hogy megvalósítjuk egyik-másikat. Felteszünk magunkban pl. hogy megőrizzük az összeszedettségünket. Meg is tesszük egy darabig, de csak addig, amíg valamely érdekes kis botránynak a híre el nem jut hozzánk. Azzal azután búcsút is mondunk az összeszedettségnek.

Minden hónapban legalább egyszer számon kellene kérnünk magunktól: húztunk-e valamely hasznot lelki olvasmányainkból, a halott szentbeszédekből? azonban ha fáradtak és kimerültek vagyunk és nem számolhatunk be érzékelhető előrehaladásról: nehogy elégedetlenek legyünk magunk-

kal! A katona sem csodálkozik a harctéren, ha megsebesül vagy ha összeesik a fáradságtól.

Azt sem szabad mondanunk, hogy adott életviszonyaink közt semmi nagyot, semmi hasznosat nem csinálhatunk. Holott beláthatatlan az a munkatér, amely nyitva áll mindnyájunk előtt. Tegyük fel, hogy érzékenykedő, vagy ingerlékeny, vagy önzésre hajló természetünk van. Olyan munkaalkalom ez, amely évekre ellát bennünket hasznos teendővel. Vagy ha megvan az a veszedelmes tehetségünk, hogy szellemes módon ki tudjuk figurázni embertársaink gyengeségeit és talán még legjobb barátaink sem lehetnek biztonságban szellemeskedésünk mérgezett nyilai előtt: az is olyan munkatér, amely hosszú időre lekötheti energiáinkat. Küzdjünk hibáink ellen derék katona módjára: bátran, a győzelem reményében. Ne kedvetlenítsen el ben-

nünket, ha nagyobb nehézségekre akadunk, mint előre gondolnók vagy ha barátaink csípős megjegyzésekkel kísérik lelki előrehaladásunkat : „kár ezért az X-ért vagy Y-ért! Mióta folyton a templomot bújja, nyoma sincs a régi szellemességének!” Mert ne feledjük, hogy egy látszólag egyhangú, eseménytelen, földi értelemben vett sikerekben szegény élet sokkalta gazdagabb lehet békében, örömben, boldogságban, mint annak az élete, aki fényűzésben, szórakozások, ünnepeztetés közepett éli napjait.

KORSZERŰ ÖNMEGTAGADÁS

Szent Pál azt mondja: „meggnyargatom testemet és szolgaságba vetem, nehogy míg másokat tanítok, magam valamiképp elvetésre méltó legyek.” (Kor. I. IX. 27.)

Tévedés volna azt hinni, hogy testünk sanyargatása nélkül nem juthatunk Isten közelébe. Nem kell ahhoz testi sanyargatás, hogy elhárítsunk az útból minden akadályt, amely közte és köztünk áll; eljuthatunk anélkül is az Ő meghitt közelségébe és érdemessé tehetjük magunkat az Ő jótetszésére s kegyelemajándékait sem fogja megvonni tőlünk azért, mert ilyenek vagy amolyanok az életviszonyaink.

A nagy testi sanyargatások idején még nem voltak az embereknek idegeik. A modern kor vív-

mányai ezek s napjainknak ezek a sanyargató eszközei.

Viseljük el önmagunkat: idegeink rezgését, hangulataink változásait, vérmérsékletünk lázongását.

Önmagunkat elviselni: nagy erény.

Sok baj származik abból, hogy az idegek lázongását félreismerjük és a lelkiekben való fogyatékossgal tévesztjük össze.

Nagy haladás jele a lelki élet terén, ha akkor is türelmesek vagyunk magunkkal szemben, amikor sötétség vesz bennünket körül és a földre lehengereltnek érezzük magunkat.

Az idegek játékának leggonoszabb fajtája a csüggeteg lehangoltság. Azt hisszük ilyenkor, hogy mindent elvesztettünk: hitet, reményt, szeretetet, mindent...

Nehéz megpróbáltatás ez.

Szent Teréz is mondja: „a betegségben az a legrosszabb, hogy

nagy gyengeségünkben nem tudjuk Istenre irányítani gondolatainkat.”

Nem egészen így áll a dolog, mert nem az a fontos, hogy Istenre gondoljunk, de az, hogy mindent érte tegyünk. Nagyon sok betegnek égető szívfájdalma az is, hogy nem járulhat mindennap a szentáldozáshoz. De szolgáljon vigasztalásunkra ilyenkor az a gondolat, hogy ha szívesen viseljük szenvedéseinket azért, mert Ő küldte azokat ránk, Istennek tetszőbb dolgot cselekszünk, mint ha akár a legbuzgóbb szívvel járulnánk a szentáldozáshoz.

Keserves megpróbáltatás a fejfájás is. Fejfájással bizony nem igen lehet imádkozni, de ha türelemmel viseljük : érdemszerzőbb lehet a legjobb imádságnál is.

Viseljük el embertársainkat.

Alig van ember, akinek nem volna mástól valami túrnivalója. Ez azonban legtöbbször csak an-

nak a visszahatása, amit mások kénytelenek eltűrni mitőlünk. Ami egyébként nem teszi könnyebbé az eltűrnivalókat.

Embertársaink, akikkel együtt élünk, nem mindentudók. Lehet, hogy egészen kiváló lények s a legjobb szándék vezeti őket, hibáik azonban nekik is vannak — de milyen sokszor! — keményen, hibásan ítélik meg környezetüket.

Kérjük gyermeki szívvvel a jó Istent: adjon türelmet, hogy békén viseljük el magunkat is, másokat is.

AZ ÚR VAN TEVELED

Járjuk az élet útjait Isten kezébe fogódzva. Sok megpróbáltatás vár ránk életünk folyamán s hogy ebben felemelő örömet vagy meddő gyötrelmet találunk-e, az tisztára azon fordul meg: Isten kezét fogjuk-e vagy nem? Mert Óvele még a szenvedés is örömmé válhatik.

Gábor arkangyal így köszöntötte Szűz Máriát: „az Úr van teveled.” Meg kellene szoknunk, hogy valahányszor elmondjuk az Üdvözlégyet, mindig kérjük a mi Urunkat: legyen mivelünk is.

Próbáljuk meg igazán szeretni Istent. Hiszen azt akarja Ő, hogy mindnyájan szentekké legyünk. Csak rajtunk múlik, ha nem vagyunk azok. Ha lehangoltak vagyunk s ha sötétség vesz bennün-

ket körül, sohase szünjünk meg kérni a mi jó Urunkat: legyen velünk. Akármilyen nehézségeim legyenek: átélte azokat ő maga is. Pl. idegeimre megy az életem egyhangúsága. Jézus földi életében ács volt; még csak nem is asztalos. Éveket töltött egyhangú munkában az egyszerű ácsműhelyben. S mindent, amit tett, abban a reményben tette, hogy mi utánozni fogjuk a példáját. Hordozzuk vidám szívvel az élet terheit és már feleútjára értünk az életszentségnek. Csak örülhetünk neki, ha Isten úgy bánik velünk, amint Fiával és Szűz Máriával bánt. Egészség, jólét, siker: nem az Ő legdrágább ajándékai. Ezeket ritkán adja a legjobb barátainak. Mi persze másképp gondolkozunk: szeretnénk jól elhelyezkedni az életben; szeretnénk, ha szépek, tehetségesek, gazdagok volnánk. De vajjon bizonyos-e, hogy ez hasznunkra válnék? Mert hiszen ak-

kor bizonyára meg is adná mind-
ezt a jó Isten. Hiszen neki leg-
főbb gondja, hogy egyengesse
előttünk az útat, amelyen az Ő
szeretetére juthatunk.

Ha nehéz az életed: mondd meg
neki.

Ha úgy látod, hogy nehéz jónak
lenned: mondd meg neki.

Ha valami bajod van, vagy saj-
nálod, hogy nem tudsz imádkozni:
mondd meg Istennek és ezzel már
imádkozol is.

Magad erejéből sohasem tudsz
segíteni a bajaidon, de ha az Ő
kezébe fogódzva mész az útaidon,
a szeretet mindent könnyűvé tesz.

BÍZZÁL AZ ÚRBAN

„Jézus kényszeríté tanítványait hajóba szállni, hogy előre menjenek a túlsó part-ra”. (Mt. XIV. 22).

Azt hihetnők, hogy egy ilyen utazás, amelyre Urunk egyenes parancsára indul el az ember, csak szerencsés kimenetelű lehet. A tanítványok hajóra szálltak, hogy teljesítsék Isten akaratát. Eszükbe sem jutott, hogy baj érheti őket.

És mégis ellenkező szél támadt, magasra csapkodtak a hullámok. Mintha minden ellenük esküdött volna. „A hajócskát pedig a tenger közepén hányták-vetették a hullámok”. (Mt. XIV. 24). A vihar tombolt, a csónakot minden percben felborulással fenyegették a megvadult elemek.

Jézus pedig nem volt sehol...

De mégis: velük volt; az ő akaratára küldte tanítványaira a megpróbáltatást. Isten szolgálatában elkerülhetetlenek a megpróbáltatások, még akkor is, ha mindenben az Ő akaratát tesszük.

Isten gyakran küld ránk túrni, szenvednivalót, már csak azért is, hogy megmutassa: milyen gondos szeretettel örködik felettünk. Nehéz óráinkban feléje fordulunk, az ő kezébe fogódzunk, tőle kérünk erőt, segítséget.

Távol legyen tőlünk, hogy elveszítsük ilyenkor bátorságunkat. Ellenkezőleg: kettőzött igyekezettel szolgáljunk Istennek és félelem nélkül dolgozzunk tovább, bármilyen vadul tomboljon is a vihar. Ha eljön az ideje, mifelénk is odanyújtja majd segítő kezét, akár a háborgó tenger hullámain keresztül kell is hozzánk eljönnie. „A negyedik örváltáskor pedig hozzájuk méne, a tengeren járván. Mikor látták őt a tanítványok a

tengeren jární, megrémültek, mondván: kísértet ez! És félelmükben kiáltának. És mindjárt megszólítá őket Jézus, mondván: **Bátorság! ne féljeteK, én vagyok!"** (Mt. XIV. 25-27.)

Az élet nehéz óráiban mi is szorongva kiáltunk segítségért és ő felel kiáltásunkra, a szívünk csendjében szólván. Gyakran ugyanazon megpróbáltatás útján jön egészen közel hozzánk, amely őt a szemünk elől elrejtí s csak a szavát halljuk: „Bátorság, ne féljeteK, én vagyok az”!

Péter pedig, Mestere szavát hallván, lelkendező szeretettel tárja feléje karját és kéri: „Uram, ha te vagy, parancsold hogy hozzád menjek a vizen!” (Mt. XIV. 28).

Parancsold, hogy hozzád menjek!

Ő pedig mondá: Jöjj!

És Péter a vizen járt, hogy Jézushoz menjen.

A lelkes szeretet minden szol-

gálatra kész, semmit sem tart lehetetlennek, mindenre készséggel vállalkozik.

Péter biztosan jár a vizen mindaddig, amíg Jézuson a tekintete, de mikor a hullámokra és saját magára gondol, süllyedni kezd.

Mindig Jézusra gondoljunk, soha sem magunkra vagy a veszélyre.

Péter pedig felkiáltott: „Uram ments meg engem!”

„És Jézus azonnal kinyújtván kezét, megfogá őt és mondá neki: Kicsinyhitű, miért kételkedtél?”

Jézus és Péter beszállnak a hajóba és a szél elállt. Nyugalom szállt a szívekbe és a tengerre.

A tanítványok pedig imádják Jézust, mondván: „Valóban Isten Fia vagy te!”

AZ ISTENI GONDVISELÉS

Sorsom a Te kezében van.

Tegyük fel, hogy miután ismerjük lelkünk értékét, Isten ránk bizná, hogy magunk válasszuk ki azokat az eszközöket, amelyekkel annak üdvét biztosíthatjuk. Elbénk adna gazdagságot és szegénységet, betegséget és egészséget, sikert és sikertelenséget, hosszú életet vagy rövidet és a mi dolgunk volna, hogy mindezekből kiválasszuk azt, amit jónak látunk. Örülnénk-e neki? Nem azt mondanánk-e, feltéve persze, hogy eléggé okosak vagyunk: „Jó Istenem, ne bizd ezt énrám! Mert nagyon félek, hogy azt választom, ami éppen jól esik és nem azt, ami a lelkem javát szolgálja.”

Vagy tegyük fel, hogy egyes lel-

keknek nem adná meg Isten a szabad választás jogát. Talán azért, mert gyengének, rövidlátónak tartja őket, vagy talán mert különösen szereti őket és biztosítani akarja az üdvösségüket. Sokkalta bölcsőbb, körültekintőbb lényekre bizza tehát az életkörülményeik megválasztását, olyanokra, akik jobban szeretik őket, mint ők maguk, pl. őrzőangyalukra, védőszentjeikre, vagy akár magára a Bölcsesség Székére, a Boldogságos Szűz Máriára. Teljesen megvolnának-e nyugodva akkor? Nem inkább ezt mondanák-e: „Jó Uram bocsásd meg, hogy kissé aggályoskodom. Hiszen tudom nagyon jól, hogy őrangyalom is, védőszentjeim is, meg az én jó mennyei Anyám is nagyon szeretnek engem és mindenben a javamat akarják. De az ő bölcsességük mégis csak véges. Elhibázhatnának valamit és tévedésük örök boldogságomba kerülhetne. Nem, ezen a téren nem

szabad semmit kockáztatnom. Egyetlen egy lelkem van: azt pedig meg kell mentenem, bármi történjék is! S amint a saját kezemben nem látnám biztosítva az örökkétartó sorsát, úgy nem merném rábízni másra sem, akinek nem végtelen a bölcsessége, még ha egyébként a legszentebb, legbölcsőbb is azok közt, akik trónod körül állnak.”

Tegyük föl a harmadik eshetőséget: ha ezt mondaná a jó Isten: „Van egynéhány — nagyon kevés — kiválasztott lélek, aki annyira drága a szívemnek, hogy senki másra nem bízám az életkörülményeik összeállítását. Magam akarom kitervezni és meghatározni azoknak minden mozzanatát. Ne történjék velük semmi, amit nem én magam gondoltam el a számukra végtelen bölcsességemben és szeretetemben. Semmi ne érje őket az életük útján, sem öröm, sem bánat, sem egy hajuk

szála le ne hulljon a fejükről az én akaratom és jóváhagyásom nélkül.” Ezt hallva, milyen esengve könyörögnénk: „Jó Uram, merészség, amire kérlek, de tedd meg, hogy én is e kiválasztottak közé tartozhassam. Hiszen ők biztosan üdvözülnek!”

Isten erre jóakarattal figyelmeztetne bennünket: „Gondold meg, hogy ezek a lelkek nem a saját útjukat járják az életben. Az ő utaik göröngyösek lesznek és tövisesek. Látni fogják, hogy másnak minden sikerül, nekik pedig sikertelenség az osztályrészük. Gyakran lesz méltatlan bánásmódban részük, háttérbe szorítják, balul itélik meg őket. Kemény küzdelem lesz az életük.”

Vajjon meghátrálhatnánk-e ezekre a szavakra, vagy inkább így kiáltanánk fel: „Nem baj, Uram, nem baj, ha rögös, meredek is az út, ha a Te kezéd vezet; Te küldöd a keresztet, a balsikert, a

szenvedést, tehát attól sem félek. Csak engedd, hogy azok közé tartozzam, akiknek a sorsát egészen Te irányítod s nem riadok vissza semmitől. Nem: hálás leszek mindenért, amit rám küldesz és szeretettel csókolom meg kezedet akkor is, ha sújtani kénytelen. Megnyugvással, örömmel tölti el lelkemet az a tudat, hogy Istenem bölcsessége rendezett el mindent számomra és mennyei Atyám szeretete örökös felettem. Fogadj be választottaid közé és meglátod: mennyire meg fogom becsülni kiválasztottságomat és dicsérni foglak mindenért, amit rám küldesz.”

Tegyük fel — így kezdtem fentebb a mondanivalómat, pedig ez nem is feltevés. Mert hiszen valóban az a kiválasztott lélek vagyok, akinek a pályafutását legapróbb részletéig a Te atyai gondoskodásod rendezte el. Mi jogon panaszkodhatnám tehát, jó Uram? Ho-

gyan lehetnék bizalmatlan, hogyan félhetnék valamitől?

Hiszen: Sorsom a Te kezében van.

JÉZUS SZÍVE TISZTELETE

A Jézus Szíve tisztelet lényege: szeretni Jézust, mert ő is szeret minket. Az életre is azért hívott meg, mert szeret és vágyik a viszontszeretetemre. Boldoggá akar tenni és valósággal vágyik rá, hogy jót tehessen velem. S amint ő ismer engem, úgy kívánja, hogy én is megismerjem őt. Forró vágya, hogy szeretetével elhalmozzon és egészen közel vonjon magához bennünket. Hideg merevségünkkel, közömbösségünkkel azonban megkötjük a kezét. Nem ismerjük őt eléggé és helytelen fogalmaink vannak róla. Úgy képzeljük: állandóan lesben áll, hogy rajtakapjon bennünket valami hibán; hogy örül, ha bizonytalanságban vergődünk s rettegve mérlegeljük: üdvözülünk-e vagy sem?

Sokan kérdik maguktól: szeretem-e Istent? — A felelet erre gyakran ilyenféleképpen hangzik: „Hogyne szeretném, csakhogyn jőzán módon, okosan szeretem és óvakodom a hisztérikás túlzásoktól. Mindenesetre megadom a vallásosságnak a maga részét az életben, de ennél többet nem. Ha túlságosan belevetném magam, ki tudja, végre is nem valami kolostorban vagy egyéb kényelmetlen helyen kötnék-e ki?”

Ezt nevezik tehát a jőzán ész vallásosságának. Vajjon mi ilyen langyos katolikusok, vagy szívvel-lélekkel katolikusok vagyunk-e?

Gyermekkorunktól kezdve majdnem mindnyájan többet hallottunk a büntetéstől, amellyel Isten sújt, ha nincs velünk megelégedve, mint a sok jőróól, amellyel jutalmaz, ha kedvében járunk. Ha tíz percet fordítunk győónási előkészületre, ebből kilencet lelkiismeretvizsgálással töltünk el s mindősz-

sze egy percünk marad arra, hogy elmondjuk a mi jó Urunknak: mennyire fájlaljuk, hogy megbántottuk atyai szívét.

Hogy Istent igazán szeressük, annak első alapfeltétele, hogy higgyünk az Ő szeretetreméltó voltában.

Milyenek azok az emberek, akiket könnyű szeretni? Először is: barátságosak, könnyen megközelíthetők. Vajjon sokan vannak-e közöttünk, akik ilyennek tartják a jó Istent? Nem inkább nehezen hozzáférhető, könnyen sértődő, haragvásra hajló kényúrnak gondolják-e legtöbben? Pedig neki rosszul esik, ha félnek tőle. Vagy szeretné-e földi édesatyánk, ha félnénk tőle s lehorgasztott fejjel, ünnepélyes merevséggel járnánk-kelnénk a jelenlétében. S ha neki nem tetszik, tetszhetnék-e jóságos mennyei Atyánknak? Hiszen Ő szinte az esztelenséggel határos szeretettel szeret minket!

Soha még édesanya sem volt olyan elnéző a gyermeke hibáival, mint Ő a mieinkkel szemben. Gyengeségeink előtt meg szinte hihetetlen készséggel huny szemet. Sokkal gyorsabb Ő a megbocsátásban és könyörülésben, mint a neheztelésben és büntetésben.

Ami vonzó van embertársaink egyéniségében, az mind az Ő ajándéka s végtelen tökéletességben van meg Őbenne magában. És mégis: hányan tételeznek fel róla százalmas kicsinyességet, amelylyel hibáinkra vadászik, szűklelkűséget és egyéb olyan tulajdonságokat, amelyeket még földi barátainkban sem túrnénk meg.

Semmi sem könnyebb, mint Istent szeretni, mert hiszen nincs benne semmi, ami nem volna szeretetreméltó.

Isten a szeretet s viszonzásul tőlünk is szeretetet kér.

Jóságos Istenem, töltsd el egész szívemet, lelkemet, egész lényem-

met a te isteni szereteted emésztő
lángjával. Te légy az én szívem
Istene és osztályrészem mindö-
rökre.

A TÖKÉLETESÉG LÉNYEGE

Általános felfogás, hogy Istent nehéz kielégíteni. Hogy kemény, szigorú, kicsinyes. Még csak nem is igazságos. Egyik embernek vagyont, jólétet adott, a másiknak betevő falatja sincs. Égbekiáltó igazságtalanság ez s ezt látva, nincs is rá kedvem, hogy a kedvét keressem.

Hiszen igaz: a szerényebb társadalmi rétegek asztalára nem kerül pecsenye, az ingyenc falatokat meg talán hírből sem ismerik, de az nem a mennyei Atya hibája. Szegénység, nyomor, elnyomottság a bűn szüleményei. Az élet igazi örömei azonban mindenki számára hozzáférhetők: szeretet, barátság, a különféle társadalmi rétegek keretein belül társasélet,

a természet szépségei: hegyek, fák, virágok, jó egészség.

Néha szinte az a benyomásom, mintha malomkő csüngne mindnyájunknak a nyakán. Csüggeteg megadással mondjuk: „a tökéletlenség nem nekem való. Másoknak igen, de nekem nem. Multam vagy akár a jelen életem sem olyan, hogy tehetnék valamit az Isten szolgálatára. Hiszen igaz, volt olyan időszak az életemben, mikor magam is azt hittem, hogy vár valamit tőlem az Isten, de akkor elszalasztottam az alkalmat. Most meg már késő, semmit sem tehetek többé.”

De hát igaz-e, hogy nem tehetünk semmit Istenért, ha nem valamikor régen, talán korai ifjúságunkban indultunk el az istenszolgálat útján?

A jelen órában mindenesetre az a vágyunk, hogy kedvében járjunk Istennek és szeretet legyen iránta szívünkben. De hát honnan

vettük ezt a vágyódást? Mi magunktól semmi esetre nem vágyódhatunk Isten szeretete után, ha Ő maga nem adja ezt a vágyat a szívünkbe. Lehetséges volna-e, hogy Isten olyan úton vezessen bennünket, amelynek a végén tilalomfa áll, sötét, nagy betűkkel: „Tilos az átjárás!” Mi nem látjuk a hűvös szellőt, amely arcunkat legyezgeti, de érezzük mozgását a levegőben. Így vagyunk a kegyelemmel is. Pillanat alatt a legszárazabb szívet is betöltheti a meleg, gyermeki szeretet Isten iránt.

Némelyek kissé fanyar megadással hangoztatják: „Nem gondolom, hogy Isten valami sokat törődne az én szeretetemmel. — Mindegy az neki teljesen: szeretem-e vagy sem.”

Urunk Jézus valamennyiünkért meghalt a kereszten. Bizonyíthatta volna ennél érthetőbben, hogy vágyik mindnyájunk személyes szeretete után?

A szentség legmagasabb foka is nyitva áll mindnyájunk előtt.

Urunk nem néz sem szépségre, sem társadalmi hovatartozandóságra, sem vagyoni, sem szellemi képességekre. Csak azt kívánja, hogy felhasználjuk kegyelmeit. Ezen, és egyedül csak ezen múlik, hogy szentekké legyünk.

Másoknak ez a kifogásuk: „Próbáltam szeretni Istent, de nem tudok szabadulni az elszórakozásoktól.” Vagy: „Szeretem az élet örömeit, mindazokat a kellemességeket, amelyeket a jólét nyújt.” Vagy: „Nem tudom ezt vagy amazt elviselni.”

Üdvözítő Urunk is szenvedett a hidegtől-melegtől, fájón érintette a főpap szolgájától elszenvedett arculütés s meg is kérdezte tőle: „miért ütsz meg engem?”

Vannak továbbá, akik panaszkodják, hogy hiába törekszenek összedettségre? Csak nem gondoljuk, hogy a mai hajszolt élet embere a

földiektől való állandó elvonatkoztatásban élhessen? Ha dolgaink után járunk, nem mondjuk minden lépésnél: „vásárolni megyek” s azért mégis azt tesszük. Nem mondogathatjuk azt sem állandóan: „Istenre gondolok.” Minden, amit tehetünk, abban áll, hogy nagyon kérjük a mi Urunkat: lakjék a szívünkben és maradjon mindig nálunk. Egészen bizonyos, hogy el fogja fogadni meghívásunkat. Kérjük tehát: legyen otthona a szívünk, most és mindörökre.

AZ ÖRVENDEZÉS SZELLEMRŐL

Sokkal jobban szolgálnánk Istennek, ha igyekeznénk minél több örömet vinni saját életünkbe is, meg felebarátainkéba is. Ha jobb volna a világ, bizonyára boldogabb is volna. Szent Pál is arra int bennünket: „Örvendezetek az Úrban, ismét mondom: örvendezetek.” Az öröm mindig Istenhez visz és soha sem távolít el tőle. Legalább is gyanus annak a vallásossága, aki fölényes lekicsinyléssel néz le a tréfás kedvű vidámságra; az ilyen ember sokat árt a vallásosságnak. A világ ugyanis azt hiszi, hogy vallásosság egyet jelent a kedvetlen orrlógatással. Pedig amint a nevetés egészségére válik a test-

nek, úgy a vidámság is jót tesz a léleknek.

Halljuk erre az ellenvetést: „Sehol sem olvasunk róla, hogy Üdvözítőnk valaha nevetett volna.” Azt ellenben tudjuk, hogy bármerre ment, mindenütt szeretet vette körül. Pedig szerethetnek-e valakit, aki savanyú és kedvetlen és akiből, bármerre megy, nyirkos, ködös hangulat levegője árad? Nem az életszentség jele, ha valaki nem tudja örömét találni abban, ami másnak örömet szerez. Tegyük istenszolgálatunkat olyan könnyűvé és derűssé, amilyenné csak lehet. Hiszen Jézus is ezt mondja: „Az én igám édes, az én terhem könnyű. Jöjjetek hozzám és én felüdítlek benneteket.”

TÜRELEM ÉS KITARTÁS

Egyik legnagyobb hiba, amelyet a lelki életben elkövetünk, az előkészület hiánya. Mindig rohanunk, sietünk: szeretnénk minél előbb jobbakká, szentekké lenni. A tanítás sikerének titka legalább felerészben az ismétlésen múlik és mégis mindnyájan idegenkedünk az ismételtetéstől. Amint senki sem szereti pl a nyelvtan alapszabályait, úgy a lelki életben is legszívesebben átugranók a deklinációk, a rendhagyó igék, a mondatfűzés és egyéb szabályainak a megtanulását. Szeretnénk rövid úton Isten közelébe jutni, elszórakozás nélkül imádkozni s az élet könyvét próbáljuk lapozgatni, mielőtt még szótagolni megtanultunk volna. Isten barátai pedig min-

denekelőtt alázatosak és nem fáznak az alapvető munkától. Hiba, hogy általában nem készítjük elő elegendő gonddal lelkünk talaját a Szentlélek sugalmainak befogadására. És ráadásul még csodálkozunk is, hogy egy-két kísérlet után sem vagyunk jobbak. A szentek ezt is másképp tették: hálásan köszönték Istennek, hogy — nem rosszabbak.

Aki igazán előbbre halad, annak az az érzése, hogy visszafelé csúszik. Sötét szobában mindent tisztának látunk, de mihelyt behatol akárha csak keskeny kis résen is a napsugár, azonnal meglátjuk a port, piszkot, amely ott lerakódott. És minél több világosságot bocsátunk be, annál több piszkot lát meg a szemünk. Így vagyunk Isten világosságával is: minél buzgóbban kérjük a Szentlelket, hogy megvilágosítson bennünket, annál tisztábban meg fogjuk látni hibáinkat. Valami-

kor, „a régi jó időkben” meg voltunk győződve róla, hogy nincsenek hibáink. Másoknak persze annál több volt. Az egyik önző volt, a másik tapintatlan, a harmadik beképzelt. De minél jobbakká leszünk, annál több jót látunk meg másokban. Isten nem tartotta a négyezer esztendőt túlságosan hosszú időnek ahhoz, hogy a világot a Megváltó eljövételére előkészítse.

Keresztelő Szent János mondja: „a fejsze már a fa gyökerén van.” Mi is tegyük a fejszét ama hibáink gyökeréhez, amelyek elválasztanak bennünket Istentől. Jézus nem jámbor olvasmányok, hosszú imák, nem tudomány és ismeretek útján költözik be a szívünkbe. A szeretet, az utána való vágyódás az, ami őt hozzánk elhozza: a becsületes elhatározás, hogy komolyan odaillesztjük a fejszét hibáink gyökeréhez.

Ha közel akarunk jutni Isten-

hez, nem szabad visszariadnunk az áldozatoktól.

Kérjük a mi jó Urunkat: segítsen felismernünk azokat a hibáinkat, amelynek kiírtására elsősorban kell törekednünk, ha kedves hajlékot akarunk készíteni számára a szívünkben.

KISHITŰSÉG ÉS NAGYLELKŰSÉG

Felhasználom-e a maguk teljességében mindazokat a kegyelmeket, amelyekkel Isten megajándékoz? Nincs-e okom hinni, hogy Isten többet vár tőlem, mint amennyit eddig tettem érte? Hogy birtokába akarja venni az egész szívemet?

De vajjon nem túlzás, nem ön-hittség-e feltételezni, hogy Isten teljesen a maga számára akarja lefoglalni az életemet? (Nehogy bárkit is idegesítsek, sietek kijelenteni, hogy itt nem a szerzetesi életre való meghívásra gondolok, mikor azt mondom, hogy Isten magának akarja az életemet). A nyugtalanság, a lelki kielégületlenség érzése, az a gondolat, hogy nincs semmi, ami komoly érték-

kel töltené ki az életemet; a világ ürességének, tartalmatlanságának a tudata: mindmégannyi olyan átélés, amely nem jöhet saját magamtól, még kevésbé a sától. Melyikünknek volna érdeke, hogy felkavarja a csendes tó vizét? Isten hívó szavai ezek.

Az a tény, hogy gondolatok formát ölthettek bennem, biztos útmutatás arra, hogy Isten többet vár tőlem. Egészen közel akar vonni magához, azt akarja, hogy többet tegyek érte.

Isten különböző utakon hívja magához a különböző embereket. András és János Keresztelő Jánossal voltak, mikor ez a közeledő Urra rámutatott: „Ime Isten Báránya.” S ők követték Jézust, megkérdezvén: „Uram, hol lakol?” Mire Jézus ezt felelte: „Jőjjetek és lássátok.” Ők pedig vele menének, nála töltötték az éjszakát és mondák: „Megtaláltuk a Messiást.” Pétert a hálói mellől

hívta el Jézus. A gazdag ifjú kérdésére: „Jó Mester, mit kell tennem, hogy az örök életet elnyerjem?” — ezt válaszolta: „Tartsd meg a parancsolatokat.” — „Azt úgylis megteszem.” Jézus szeretettel nézett rá: „Ha tökéletes akarsz lenni, add el mindenedet, amid van és add a szegényeknek. Azután jöjj és kövess engem.” Az evangélista elmondja, hogy az ifjú szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt.

Urunk mindegyikünket más-más uton vezet. Ismétlem: nem szerzetesi hivatásról, de a tökéletes életre való meghívásról beszélek. Jézus ezt mondja: „Azt akarom, hogy bizalmas barátom légy; hogy szakíts mindennel, ami nem méltó hozzád. Tökéletesnek akarlak látni és arra is késznek, hogy mindenedet eladván, kövess engem.” Itt megint nem szószerint vett eladásról van szó. Halljuk Urunk további szavait: „Ha töké-

letes akarsz lenni, ne engedd, hogy bármi is álljon közted és köztem; ne tarts vissza semmit: semmi tudatos ragaszkodást bármihez, ami akaratommal ellenkezik.” Magas célkitűzés, de hát nem ez-e a jelszó: „Ha tökéletes akarsz lenni?”

Mi van a szívemben, ami távol tart Jézustól? Mi akadályozza lelkem békéjét? Nagyon vágyom-e elismerésre? Mások szeretetére? Néha annyira tisztán halljuk az Úr szavát, hogy nyugtalanság támad a nyomán a lelkünkben, de azért mégsem adjuk meg magunkat. Vajjon mi van a lelkünkben, amit visszatartottunk, amitől nehezünkre esik megválni? De hát boldogok, elégedettek lehetünk-e így?

Szívünkben cseng a Mester szava: „Kész vagy-e mindent odaadni, amit kérek tőled? Mindent megtenni, amit kívánok? Jöjj és kövess engem.”

Ő, aki teremtette szívünket, tudni fogja a módját is, hogy magához vonzza azt. Levertség a sá-tán életeleme, öröm az Istené. A legnagyobb örömet az Ő szolgálá-tában találhatjuk fel. Akarja, hogy közel legyünk Hozzá, mert az Ő közelében lenni: boldogság. Akarja, hogy Hozzá hasonlókká legyünk, mert Hozzá hasonlítani: boldogság. Akarja, hogy kevésbé legyünk önzők: többet törődjünk másokkal, Ővele; hogy szeressük Őt és másokat is rásegítsünk az Ő szeretetére. Nem boldogság-e az Ő nyomdokaiban járni?

Imádkozzunk: hadd halljuk meg félreérthetetlenül az Ő sza-vát és ha meghallottuk, kérjünk nagylelkűséget, hogy nemcsak en-gedelmesen, de lelkes örömmel kövessük ezt a hívó szózatot, bár-merre szólít is bennünket.

AZ ELMULT ESZTENDŐ TANULSÁGAI

Nagy javunkra volna, ha minden új év kezdetén nyugodtan visszatekintenénk arra, amely éppen elmúlt és átgondolnánk: milyen véleménnyel lehet felőlünk a jó Isten? Mit tanulhatunk az elmúlt év tapasztalataiból? Meg lehetünk elégedve az eredményeivel? Ezeket az eredményeket löbbféle szemszög szerint mérlegelhetjük; vannak, akik szerfelett meg vannak elégedve magukkal: „valóban, csak gratulálhatok magamnak; nagyon sok jót tudtam tenni ebben az évben.” Félő, hogy annak, aki így beszél, siralmasan alacsonyak a lelki igényei s hogy ő maga rövidlátó, felületes. Mások ezt mondják: „Elmúlt hát ez az esztendő is. Ez is csak olyan

volt, mint az azelőtti és valószínű, hogy a mostani sem lesz különb. Egyhangú, unalmas év volt s lehet, hogy az, amelyet most kezdünk, még unalmasabb lesz." Sok a reménytelen ember a világon, de egyiknek a lelke sem olyan kilátástalanul sivár, mint aki azt fájlalja, hogy egyhangúan folyik az élete. Olyan ember az ilyen, akinek az izmai sohasem feszültek meg munkában. Isten azt mondja a Jelenések Könyvében: „Bár hideg volnál, vagy meleg volnál!" Ha hideg vagy, lehetséges, hogy tudatára ébredsz hideg voltodnak és igyekszel felmelegedni. De ha langyos vagy, nem érzed a hideget és nem vágyódsz meleg után. Végig siránkozod az életet, ásitasz és zúgolódsz: „Ebben az évben megint csak a régi taposómalom lesz az életem, munka és kötelességek szakadatlan láncolata." Az Úr pedig megkérdi: „Mit tettél értem az elmúlt esztendőben?"

Milyen győzelmekről tudsz beszámolni? Növekedett-e benned a szeretet? Jobbá lettél-e? Megtagadtad-e magadat? Segítettél-e másokon? Tettél-e valamit az akaratérőd, az önuralmad fejlesztésére? Nem vesztegettél-e el sok időt haszontalan álmodozásban?"

Van azonban harmadik embercsoport is, amelynek ilyenformán hangzik a beszámolója: „Jó Atyám, én bizony elpocsékoltam ezt az esztendőt is. Kimondhatatlanul sajnálom, de semmiségem tudatában is hálás vagyok irántad, hogy ezt belátnom engedted.”

Isten lelke mondatja ezt velünk. Talán mentegetőzni próbálsz: „Mások még sokkal irigyebbek, önzőbbek, hanyagabbak, mint én voltam.” Ámde akkor nem a megfelelő egyénekkel hasonlítod össze magadat. Lehet, hogy másban több a hiba, mint benned, tebenned azonban feltétlenül több az önelégültség. Hason-

lítsd össze magadat Urunk Jézussal és látni fogod: mennyi a hiány a lelkedben.

Melyek voltak az aggályaid, a reményeid az elmúlt év elején? Ebben és ebben a hónapban, ettől és ettől és ettől és ettől a bajtól reszkettél. Vajjon mi minden vált valóra aggodalmaidból? És mennyi idő ment veszendőbe a jövőtől való oktalan reszketésben? Ha tanácsot kért tőled a barátod, hányszor mondtad neki azt, amiről tudtad, hogy szívesen hallja, nem pedig azt, amit mondanod kellett volna, csupán azért, hogy kellemes, kedves embernek tartsanak. Miért, hogy úgy szerettünk álarcot viselni, még magával Istennel szemben is? Ki az közöttünk, aki elmondhatja magáról, hogy szavaiban, cselekedeteiben nem az embertársak véleménye befolyásolja? Hogy soha sem tarthatja vissza egytől vagy mástól az a gondolat: mit szólnak hozzá az

emberek? Bár tudnánk végre leszámolni ezzel a gyáva-sággal és igyekeznénk mindig csak azt tenni, amit jónak látunk, még akkor is, ha ezzel valamelyes fájdalmat, csalódást okoznánk azoknak, akiket szeretünk. Nem fontosabb-e, hogy a Teremtőnek tessünk, mint a teremtménynek?

Isten csak akkor nyitja fel a szemünket kellemetlen igazságokkal szemben, ha azt akarja, hogy hasznot húzzunk belőlük. Törekedjünk, helyes értelemben véve, önállóságra. S menjünk inkább Istenhez, mint emberekhez tanácsért és bátorságért.

MINDIG ELŐBBRE

Mindnyájan tévedhetünk, de nem mindig használjuk fel hibáinkat okulásra. Hogyan tudhatom meg: mit kíván tőlem Isten? Szt. Pál is megkérdezte: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” Ha ezt szívből kérdezzük, mennyei Atyánk sohasem tagadja meg tőlünk válaszát. Sokan egyáltalában nem kérdik ezt soha; mások nem őszinte szívvvel kérdik: nincs meg hozzá a készségük, hogy igazán megtegyék, bármit kíván tőlük az Úr. Pedig ha igazán akarunk tetszeni Istennek, már tetszünk is neki. Aquinói Szent Tamás, mikor kérdezték: milyen módon juthatunk el legkönnyebben Isten szeretetére, ezt felelte: „akarjuk őt szeretni.” Ha komolyan le akarjuk győzni kevélységünket, ön-

fejűségünket, restségünket: már le is győztük. Ha beképzelték, fölényeskedők vagyunk és meg akarunk szabadulni e hibáinktól: bizonyosan meg is szabadulunk tőlük.

Nagyon sokan vannak, akik azt gondolják, hogy a lelki életben is a társadalmi berendezkedés törvényei az irányadók s hogy amint nem lehet mindenki pl. a mágnásosztály tagja, úgy Isten bizalmas barátainak köréhez is csak egyes kiválasztottak tartozhatnak. S hogy elbizakodottság a közönséges halandó részéről arra még csak gondolni is, hogy oda valaha bejuthasson. Más szóval: úgy nézünk fel a mi jószágos Istenünkre, mint akár a Ferenc József csúcsra, vagy a Mont Blancra, amelynek napfényben fürdő örök hóval fedett csúcsai lenyűgözően fenségesek, de nehezen hozzáférhetők, vagy éppen megközelíthetetlenek. Isten mindent elkövet, hogy közelebb

vonjon bennünket magához, mi meg félénken húzódunk el tőle.

„Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” Mindenekelőtt: légy megelégedve az életkörülményekkel. Ne kívánj sem gazdagabb, sem előkelőbb, sem tehetségesebb, sem csinosabb lenni. Ki mérte ki számodra mindazt, amid van? Nemde: Isten. Ha tehát lekicsinyled azt, amit tőle kaptál, Isten akaratát kicsinyled le.

Szentre találtál, ha olyan emberre találsz, aki tökéletesen meg van elégedve sorsával. Tegyük fel magunkban szilárdul, hogy mindig elégedettek leszünk: akár a nap süt, akár esik az eső; akár szegények vagyunk, akár gazdagok; akár egészségesek, akár betegek. Milyen kihatása lesz ennek az életünkre! Hát még a lelki életünkre!

Semmiben sem helyezkedjünk szembe Isten akaratával. Szívvel-lélekkel azon kell ugyan lennünk,

hogy előbbre jussunk a lelki tökéletesség útján, de még ezt a törekvésünket is az Ő kezébe kell letennünk. Nyugodjunk bele lelki állapotunkba. Ha nem kívánja Isten, hogy gyorsabb ütemben haladjunk előbbre a lelkiekben, ne nyugtalanokdjunk miatta: Ő semmit nem tesz, nem enged meg céltalanul. Nem azt akarja, hogy máról-holnapra szentté legyünk, de azt, hogy máról-holnapra előbbre jussunk a szentség útján.

A kegyelemmel együttműködni annyit tesz, mint mindennapi apró, szürke kötelességeinket hűséges szívvel, alázatos szeretettel végezni, éspedig azért, mert Isten akarata, hogy jól végezzük azokat.

Ez a szentség útja.

Szent János evangélista ötödik fejezetében elmondja: hogyan gyógyította meg Jézus azt a szegény beteget, aki már nem kevesebb, mint 38 éve feküdt a tó mellett, várva, hogy akadjon jó lélek, aki

a vízbe bocsássa, miután az angyal azt felkavarta. Ha meggondoljuk: hány évet éltünk eddig és ehhez viszonyítva milyen elenyészően kevés az a jó, amelyet cselekedtünk: méltán hasonlíthatjuk magunkat ehhez a szegény emberhez: évek múltak el anélkül, hogy kihasználhatta volna a víz gyógyító erejét és minden alkalommal reménykedett tovább: talán majd legközelebb ! Mi is egymás után engedjük élsiklani magunk mellett a tökéletesbülés lehetőségeit, következetesen befogtuk fülünket Isten hívó szava előtt. És most is: gondosan figyeljük-e, mikor jön mozgásba a tó vize? Mikor Isten elküldi angyalát, hogy felkavarja lelkünk vizét — amelynek az Ő képét kellene visszatükröznie, de ezt nem mindig teszi — hallgatunk-e a szavára? Nem mondjuk-e inkább: Úgyis hasztalanul igyekszem elérni elsőnek a vizet, maradok hát inkább itt, a parton fek-

ve! Mások könnyebben mozognak, lehetetlen, hogy megelőzzem őket. Meg aztán úgy látom: Isten úgy sem sokat törődik velem s azt sem hiszem, hogy szeret.”

Elfelejtjük, hogy a második isteni Személy az életét adta értünk: ez pedig azt bizonyítja, hogy mégis csak szeret egy kissé bennünket. Ha egyetlen olyan gondolatunk sincs, amely nem az Ő értelmének tengeréből szakadt volna ki, az mégis csak annak a jele, hogy törődik velünk! A szerető lélek lelkifurdalással fizet azért, hogy nem bízott jobban. Egyetlen lény van a világon, akitől megtanulhatjuk: hogyan kell Istent szeretni és ez a lény: maga az Isten. Ha nem tartjuk szeretetreméltónak, nem is szerethetjük. Benne csupa olyan tulajdonság van, amelyeket könnyű szeretni és amelyek könnyűvé teszik, hogy közel simuljunk hozzá. Ha magas messzeségben trónoló, nehezen

megközelíthető lénynek tartjuk, elvitatjuk tőle szeretetreméltó tulajdonságait és így nem is szeretjük.

A sátán ezt súgja a fülünkbe: „Te nem vagy alkalmas a magasabb lelki életre, mert gyáva vagy. Hányszor lett volna alkalmad érdemszerző önmegtagadást végezni és nem tetted. Belefásultál a küzdelembe. Nem tartozol a kiválasztottak közé, akiket magasabb tökéletességre hívott meg Isten.” El akarja hitetni velünk ez az alattomos, gonosz ellenség, hogy a mi jóságos Mesterünk szigorú, kemény bíró, akit nem lehet kielégíteni és aki legalább is azt kívánja tőlünk, hogy állandóan vigyázz állásban lessük a kívánságait. Milyen másra tanít bennünket az apostolok példája, akik családias fesztelenséggel érintkeztek velem.

Mi legyen ezentúl legfőbb törekvésünk? — Az, hogy helyesen

ítéljük meg a mi Urunkat. Ne tulajdonítsunk neki hozzá egyáltalán nem méltó, kicsinyes vonásokat, de értsük meg végre, hogy nagyszívű, nagylelkű Atya Ó, aki vágyik rá, hogy szívére ölelhesen bennünket és mindig több szeretni, mint kivetni valót talál bennünk.

Kérjük jó Atyánkat : segítsen bennünket az Ó megismerésére. Mert Őt megismerni annyi, mint szeretetre gyulladni iránta.

LEGYÜNK BIZALOMMAL ISTEN IRÁNT

Szinte nem is tudunk másképp gondolni Istenre, mint valami féltelmesen magasan trónoló nagy hatalmasságra. Próbáljuk meg Őt inkább szent emberségében a szemünk elé állítani, amely éppen úgy érzett, amint mi érzünk. Tapasztalásból tudta: mit jelent fáradtnak, álmosnak, éhesnek lenni. A getszemáni magárahagyottságában visszaborzadt a rá váró szörnyűségekől és halálfélelem fogta el lelkét.

A mi jó Urunk szereti, ha kimutatjuk iránta gyengéd vonzalmunkat. Földi életében éppúgy megbecsülte a rokonszenv minden megnyilatkozását, amint mi megbecsüljük, vagy legalább is kellene, hogy megbecsüljük. A legcsekélyebb figyelem is jól esett

szívének. Valósággal szomjazott a szeretetre és rokonszenvre. Simon házában is milyen jól esett neki Magdolna kenete! És nem illette-e csendes szemrehányással Simont, mikor ez méltatlankodott Magdolna megjelenésén: „Mikor házába léptem, nem adtál vizet, hogy lábamat megmosd. Ez az asszony könnyeivel öntözi és hajával törölgeti azokat; te nem csókoltál meg, ő pedig nem szűnik meg csókjaival halmozni el lábamat.”

Értelmünk felfogni sem tudja, mi mindent tett értünk az Úr. Mikor a földre jött, egyetlen vágy hajtotta: hogy jót tegyen velünk. Ha van egy nagy tervünk és azt elgáncsolják: milyen keserves szívfájdalom az! Urunknak pedig minden terve, minden törekvése rombadőlt: tanításait félremagyarázták; csodáiért, gyógyításaiért még csak köszönetet sem igen kapott. Legfőbb vágya, hogy szeretetet ébresszen a lelkekben, cső-

döt mondott. Egész nyilvános szereplése a csalódások hosszú láncolata volt. És hogyan zúgolódunk mi a magunk aprólékos, jelentéktelen csalódásain. Milyen szűklelkűek, milyen rövidlátók vagyunk! Ha túlméretezettnek gondoljuk saját nehézségeinket, hasonlítsuk össze őket azokkal, amelyeket Megváltónk elviselt. A magasabbrendű boldogság egyik előfeltétele, hogy mindent az Ő szemszögéből nézzük. Mikor Testének és Vérének misztériumát fejtegette tanítványai előtt, azt olvassuk Jánosnál, hogy „ettől fogva sokan visszavonultak tanítványai közül és már nem jártak vele.” Milyen mélyreható szívfájdalom lehetett ez ránézve! Keserű csalódást érzünk ki szavaiból, mikor ezt látva Péterhez fordul: „Te is el akarsz hagyni engem?” Péter mentegetőzve feleli: „Uram, kihez menjünk, az örök élet ígéri nálad vannak!”

Mennyi csalódást, szomorúságot okoztak neki még apostolai is, akik, miután három évet töltöttek vele, még mindig annyira tökéletlenek voltak és nem értették meg szándékait, hogy világi királyság megalapításáról álmadoztak és lelki emelkedettségük is csak annyi volt, hogy vetélykedés indult köztük: kié lesz közülük az első hely?

Ha Urunk ezt mondaná valamelyikünknek: „Ha akarod, teljes boldogságot adok neked. Mindenki igyekezni fog, hogy a kedvedben járjon s bármibe kezdesz, sikerülni fog,” remélem, hogy erre valamennyien ezt felelnénk: „Nem Uram, ami neked elég jó volt, az nekem is jó lesz.”

Olyan gondolatok ezek, amelyek alkalmasak rá, hogy világságot derítsenek lelkünkre az élet nehéz óráiban is. Ha követni akarjuk Urunkat és Mesterünket, ahelyett, hogy kisírnánk a sze-

münket a kishitőség és megpróbáltatás óráiban, inkább ezt mondjuk neki: „Amit Te rendelsz, csak javamra lehet és nem is kívánok Tőled mást.”

Majd ha elfog a gyávaság és felkiáltok a szenvedés súlya alatt; ha könnyörögve fordulok Hozzád: vedd le vállamról a keresztet, amelyet ráraktál, akkor, Uram, ne fogj szavamon, de sok erőt adj és vonj magadhoz közel.

MIÉRT FÉLTEK, TI KICSINYHITŰEK

*„Istennek minden szava átment a tűzpróbán és a reménység pajzsa Ő mindazok számára, akik benne bíznak.”
(Példabeszédek).*

Azt jelenti ez, hogy Isten szava feltétlenül igaz és megsegíti Ő mindazokat, akik remélnek benne.

De vajjon milyen a legtöbb ember reménye? Fonnyadt, aszott, élettelen. (Itt természetesen nem az isteni erényről beszélek, amelytől üdvösségünk függ, de arról a bizalomról, amellyel mindennapi életünk változó körülményei közt Isten iránt viseltetünk). Lelki vallásosság legyen az alaptonusa életünknek; vagyis: tegyünk mindent Istenért. Egész nap. Isten ura akar lenni szí-

vünknek, még pedig mindig: éjjel és nappal. Nem azt várja tőlünk, hogy szüntelenül mondogassuk neki, hogy nagyon szeretjük; hiszen tudja Ő jól, hogy nem imádkozhatunk egész nap. Azt azonban megkívánja, hogy sokat gondoljunk rá és ne felejtsük el, hogy Ő mindig velünk van. A legtöbb ember azért nem jut el Isten bizalmas közelségébe, mert azt hiszi: úgysem tudja megtenni. Hát inkább meg sem próbálja.

Urunk pedig ezt mondja: „Az én igám édes, az én terhem könnyű.” Majd megint: „Jőjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtok és meg vagyok terhelve és én megnyihítlek titeket.” A feltétel, amelyet elénk szab, csak egy: a bizalom. Nem határoz, hogy akárha mégoly gyengék, törékenyek vagyunk is: Ő megsegít bennünket, ha hozzá fordulunk segítségért. Ha valaki biztosan reméli, hogy Isten szentet formál belőle,

az bizonyosan szentté is lesz. Nagyobb szívünknek kellene lenni, több bizalmunknak: tizedrésznyire sem bizunk benne annyira, mint kellene. Honnan jönnek a jó gondolataink, hirtelen ötleteink? Úgye, hogy Őtőle! Az Ő adományai azok. Azt mondja: „Szentet csinállok belőled, ha nem kötöd meg a kezemet.”

Az Ő kezét pedig a szerető ráhagyatkozás, a remény, a bizalom hiánya köti meg.

MEGÉRTÉS ÉS ANNAK HIÁNYA

Alig van nagyobb hatalom a világon, mint a megértő együttérzés. Az utána való vágyódást Isten oltotta a szívünkbe: nem akarja, hogy egyedül álljunk a világon.

Ő maga is vágyott megértés után, nemcsak haláltusájában, de egész életén át és milyen keservesen szenvedett a hiányától.

Magunk is gyakran vagyunk így. Ha különösen fájón érezzük az együttérzés hiányát, egyesítsük sóvárgásunkat Urunk részvét utáni vágyódásával, amelyet különösen szenvedése óráiban érzett.

Ha megtapasztaltuk: mit jelent részvevő együttérzés nélkül járni az életet és ha megtanultunk egyedül, támasz nélkül állni: nagy

hasznát fogjuk látni lelki életünkben.

1. Ha itt a földön nem találunk megértő részvétet, természetszerűen ég felé fordul a tekintetünk, mert tudjuk, hogy ott van valaki, aki sohasem változik és aki nagyon jól ismeri, minden szenvedésünket, minden nehézségünket.

Valóban, vannak nagy szeretetkészlettel megáldott lelkek, akikre mintha féltékeny volna a jó Isten: szeretetkészségük egész gazdagságát magának akarja megtartani. Megvon tőlük minden földi együttérzést és kényszeríti őket, hogy Őbenne keressenek kielégülést. Ez az Őhözfordulás azonban nem történik meg máról-holnapra. Hosszú idők munkája kell hozzá, hogy megtanuljunk, hogy egyedül csak Őtöle várjunk megértést, vigasztalást.

2. Ha megtanulunk emberi támasz, együttérzés nélkül élni, ha szembe tudunk nézni az egyedül-

állás vigasztalanságával, önzetlenné leszünk, mert a részvét és vigasztalás után való túlságos vágyakozás bizonyos fokú önzésnek a jele.

3. Ha szükségét érezzük a megértésnek és nincs benne részünk, megtanulunk fokozott mértékben együttérezni embertársainkkal. Csak az lehet igazán részvéttel mások iránt, aki maga fájón érzi annak a hiányát. Nem akarja, hogy felebarátja is kiigya azt a serleget, amelynek keserűségét ő maga fájón tapasztalta.

EGYHANGÚSÁG

Le kell küzdenünk az egyhangúsággal szemben táplált természetes ellenszenvünket, és pedig azért, hogy lefékezzük gondolatainkat s nem engedjük azokat a jövőben kalandozni, nehogy elmérgesítsék a helyzetet ezzel a megállapítással: „a holnapi nap sem lesz különb, mint a mai s a holnapután is csak olyan lesz mint ezek és ez így tart végeláthatatlanul...”

Inkább vessük bele magunkat szívvel-lélekkel jelenlegi elfoglaltságunkba, értessük meg magunkkal, hogy a jövő teljesen bizonytalan; még azt sem tudhatjuk bizonyosan: lesz-e egyáltalán holnapunk? Éljük minden napunkat úgy, mint ha az utolsó napja volna életünknek.

Isten akarja, hogy egyhangúnak lássuk az életünket, különben féltő, hogy túlságosan belegyökereznénk a földiekbe. Ezáltal is tudatára akar ébreszteni bennünket annak, hogy saját magáért teremtett bennünket és lelkünk csak Őbenne találhat kielégülést. Minden okunk megvan tehát rá, hogy, mint lelki nevelésünk egyik tényezőjét, készséges szívvel fogadjuk Isten kezéből életünk egyhangúságát és az abból kifolyó unottság érzését.

Ennek az unalomérzésnek egyébként van egy kitűnő gyógyszere: igyekezzünk mások életét derűsége, örömteljessé tenni.

ELSZÓRAKOZÁS AZ IMÁBAN

Isten nem annyira értelmünkre, mint inkább szívünkre tart igényt imáinkban. Ha szívünk nem fordul el Istentől, egyáltalán nincs okunk aggályoskodni elszórakozásainkon, amelyek egyébként nagyrészen inkább fizikai elernyedésnek tudhatók be.

S nagyon jól összefér az imádság szellemével, ha pl. imádság vagy akár a szentmise alatt meglazul néha a kapcsolat, amellyel gondolataink Istenbe fogódnak; sőt azt mondhatjuk, hogy ennek az önkéntelen elszórakozásnak az alázatos elfogadása is közelebb visz bennünket Istenhez.

Minél inkább állapotottá lett bennük az Istennel való egyesülés, annál több megpróbáltatásra kell felkészülve lennünk. Isten érzé-

kennyé teszi lelkünket az aprólékos hibák, mulasztások iránt: megláttatja velünk apró szeretetlenségeinket felebarátainkkal szemben; felületességünket, amellyel kegyelmének sugallatait fogadjuk. Megértjük: milyen rosszul illenek ezek a mi hanyagságaink ahhoz a részletekbe menő gondossághoz, amellyel Ő lelkünket vezeti. Amennyiben pedig nem alkalmazkodunk híven útmutatásaihoz, múlhatatlanul meg fogjuk érezni hatását imáinkban és egész lelki életünk ellanyhulásában. Mihelyt javulunk és hűséges akaratfeszülést visszünk istenszolgálatunkba, könnyebbé lesz a vele való kapcsolódásunk is.

Általában elmondhatjuk, hogy amennyiben nem találjuk meg imádságainkban azt a felemelkedést, amelyre számítunk, ebben csak Isten különleges barátságának a jelét láthatjuk: így akar ugyanis bennünket hibáink felis-

merésére és az azok ellen való védekezésre ránevelni.

AZ ELSZENVEDETT IGAZSÁGTALANSÁGOK HASZNA

Lett légyen bármily sok, bármily nagy igazságtalanságban részünk: összehasonlíthatjuk-e azokat azokkal, amelyeket a mi Urunk értünk elszenvedett?

Óiránta való szeretetből ne nyissuk tehát panaszra ajkunkat akkor sem, ha égetően fáj a méltatlan bántalom, amelyet elszenvedtünk.

Tegye könnyebbé az elviselésüket a következő két gondolat:

1. Mi magunk is voltunk már igazságtalanok másokkal szemben, nem illik tehát, hogy túlságosan méltatlankodjunk, ha igazságtalan bántalom ér bennünket.

2. Ha itt sohasem kellene méltatlanságot szenvednünk, ki az közülünk, aki az Örök Bíró igaz-

ságos büntetésétől megszabadulna? És volna-e akkor okunk rá, hogy Istentől reméljünk kárpótlast?

Ha ebben a fontos kérdésben urai akarunk maradni önmagunknak, mindenekelőtt a képzeletünket kell féken tartanunk. Mert ha szabad folyást engedünk neki és belefúrjuk magunkat az elszenvedett sérelmek gondolatába, bizonyára a végletekig felfokozódik a bennünk lappangó keserűség s nagyon könnyen katasztrófális kitörésekre is vezethet.

Ne foglalkozzunk tehát hasonló gondolatokkal!

Csak súlyosbíthatjuk sérelmeinket, ha szüntelenül azokat hánytorgatjuk. Főképp: ne beszéljünk róluk izgatott hangulatban.

Nagyon magasra juthatunk a lelki tökéletességben, ha igazságtalan bántalom ért bennünket és senki másnak nem beszélünk róla, mint csak Istennek. Magasba

vezető útnak a kiindulópontja ez:
azé az úté, amelyen akadálytalan-
ul juthatunk el Isten közelébe.

ELLENSZENV

Ha van valaki a környezetemben, akivel nehezen tudok kijönni és akit nehéz elviselnem, tekintsem az Istentől küldött eszköznek saját tökéletesbülésem munkálására.

Legyek továbbá szentül meggyőződve róla, hogy épen ezzel az embertársammal szemben egészen különleges küldetést szánt nekem az Úr.

Milyen borzalmas volna, ha majd az ítéleten ilyenféle kijelentést kellene hallanunk Bíránk szájából: „Akadály voltál X. vagy Y. életútján, akiknek pedig a te segítségével kellett volna hozzám jönnie.” Vajjon mit tudnánk felelni erre a szemrehányásra?

MEGPRÓBÁLTATÁS ÉS KISÉRTÉS

Mindaddig, amíg semmi sincsen ami ellenkezést váltana ki természetes hajlamainkkal, nem beszélhetünk a lelkiekben való előbbrejutásról.

Mert megpróbáltatások, kísértések kellenek hozzá, hogy az erényekben való előrehaladásról lehessen szó.

A kísértések nem tesznek bennünket esendővé, csak megmutatják, hogy esendők vagyunk.

A sátán rendszerint azokat támadja legnagyobb erővel, akikről tudja, hogy tökéletességre törek-szenek.

Ha indulatosságra hajlik a vérmérsékletünk jól tesszük, ha keressük az olyan alkalmakat, amelyek próbára teszik lelkünk egyen-

súlyát. Ha pedig ellenszenv dolgában vannak kísértéseink, okosan cselekszünk ha keressük az ellenszenves egyén társaságát. Mert a szentség útját járjuk, ha céltudatos felkészültséggel, elszánt akarrattal nézünk szembe a nehézségekkel.

Üdvözítő Urunknak szinte minden lépését elgáncsolni igyekeztek ellenségei s azért ha az ő nyomdokain akarunk járni, készséges szívvel kell fogadnunk a megpróbáltatásokat, ahelyett, hogy panaszkodnánk miattuk.

Helytelenül fogjuk fel a lelki élet lényegét, ha nem az akaratfeszülés, a szüntelen tevékenység, a napról-napra való előbbrejutás életét látjuk benne. Napjaink értékét bátran bírálhatjuk el ama nehézségek mértéke szerint, amelyeken keresztül küzdöttük magunkat. S ha tudni akarjuk: komolynak tartja-e Isten tökéletességre irányuló szándékunkat,

vegyük számon: hányszor volt alkalmunk a hét folyamán megpróbáltatásokkal, kísértésekkel megküzdeni? Bizonyosra vehetjük, hogy a zavartalan nyugalomban eltöltött napok egyetlen téglával sem járultak hozzá lelki életünk szentélyének épületanyagához. Lelki életünk izomerejét csakúgy, mint fizikai életünkét csak megfelelő gyakorlás által gyarapíthatjuk.

Ha lefolyt napunkra visszatekintve megállapítjuk, hogy volt bőven tűrni, szenvedni valónk s hogy derekasan megküzdtünk a kísértésekkel: tudhatjuk, hogy közelebb jutottunk Istenhez.

Ebből a szempontból nézzük-e nehézségeinket?

Ha igen, akkor irigyelni fogjuk azokat, akiknek küzdelmesebb, nehezebb életük van, mint nekünk.

Szokjunk hozzá, hogy nehézségeinkben, megpróbáltatásainkban Isten nevelő eszközeit lássuk, bi-

zonyítékát annak, hogy kézen fogva vezet bennünket és komoly szándéka, hogy embert faragjon belőlünk.

Nem azt mondjuk, hogy szeresük a megpróbáltatást; egyelőre érjük be azzal, hogy felkészült lélekkel álljunk vele szemben. Lehet, hogy majd annak az ideje is eljön, amikor örvendező szívvel tárjuk feléje a két karunkat.

LELKÜNK MEGSZENTELŐDÉSE

Első feltétele annak, hogy Isten szándéka: lelkünk megszentelődése, rajtunk beteljesüljön, az, hogy higgyünk ennek a megszentelődésnek a lehetőségében.

Három gondolat segítsen bennünket ennek az elérésére:

1. Isten sokkal inkább kívánja, hogy szentté legyünk, mint mi magunk. Nem az ember közeledik először Istenhez, de Isten az emberhez, majdnem azt mondhatjuk: mint koldus kérve tőle szívét. Nem mi esdekelünk elsősorban Isten kegyeiért, de Ő jön hozzánk, Ő, a lelkek nagy szerelme, hogy hajlandóságunkat megnyerje. Csodálatosképpen szinte leereszkedésnek veszi a részünkről, ha szeretettel vagyunk iránta. Talán, ha akarná sem tudná

megtenni, hogy ne szeressen bennünket: „Elfeledheti-e az anya a gyermekét és lehetséges-e, hogy irgalommal ne legyen fia iránt, akit a világra szült? És ha ő elfeledné, én akkor sem feledlek el téged. Lásd : én kezemre irtalak fel téged.” (Izaiás 49, 15, 16.)

Isten tökéletességének alkotó része, hogy szeret bennünket, mert teremtményei vagyunk. Szeretettel van hozzánk, utánunk jár és nem engedi, hogy tőle eltávolodjunk.

2. Gyakran azt hisszük, hogy bűneink, — régiak és újkeletűek egyaránt — reménytelenné teszik, hogy valaha magasabb tökéletességre juthassunk. Ellenkezőleg : Isten olyan tökéletesen megbocsátja bűneinket, hogy egyáltalán nem képeznek akadályt közte és miköztünk. Egy percig sem szabad hinnünk, hogy Isten neheztel ránk a mult bűneiért. Gondoljuk meg, hogy gyarló, gyenge, nyomo-

rúságos teremtmények vagyunk s éppen gyengeségünknel fogva nem illenek Isten nagyságához, hogy számon tartsa botlásainkat.

Nem azt hallottuk-e tőle a Hegyen: „Szánom a sokaságot!” Ma is ez az Ő stílusa velünk szemben és ma is édesanya módjára szánakozik rajtunk és siet a felemlésünkre, valahányszor megbotlottunk vagy elestünk.

3. Isten különleges szeretettel szeret engem, a személyemnek szóló különleges szeretettel. Olyan tény ez, amelyet hiába próbálnánk megcáfolni. Ismeri esendőségemet, szánalommal van hozzám és bőségesen ad rá időt, hogy legyűrjem hibáimat.

Aki kételkedik ezen, nézzen vissza elmúlt életére, adjon számot magának róla: élete különböző körülményei közt, különösen a forduló pontokon hogyan vezette, irányította Isten kegyelme és meg fogja érteni, milyen gondos

éberséggel örködött felette ez a jó menyeyi Atya. De meg fogja érteni azt is, hogy éppen nehézségei voltak azok a lépcsőfokok, amelyeken keresztül Istenhez közelebb jutott.

Jelszavunk legyen : „Mindennap egy lépéssel előbbre!” Végezzük napi teendőinket Isten iránti szeretetből a lehető legtökéletesebben s a többi már majd magától jön. A tökéletesség magasságait apró lépések útján közelíthetjük meg. Ne kételkedjünk, segítségünkre lesz; az Ő jósága mindent lehetővé tesz a számunkra.

GOND, BÁNAT

A szentek nyomasztó gondja soha senkinek nincs terhére. Súlyát legfeljebb csak ők maguk érzik: mások inkább a szelíd, nyugodt szépségét láthatják.

Ha gondunk, bánatunk van: ne-hogy részvétet várjunk az embe-rektől, még kevésbé keressünk náluk vigasztalást. Mert mit ér a részvét, ha kérésre adják? Nincs abban balzsam, ha mint járandó-ságot erőszakoljuk ki másoktól. Értéke csak akkor lehet, ha ön-ként fakad a szívből.

Ezzel a megállapítással termé-zetesen nem akarok szabályt fel-állítani, csak nagyjából kívánom körvonalazni: mi teszi a bánat vi-selését különlegesen nemessé, Is-tennek tetszővé.

Megdönthetetlen szabály: minél

több vigasztalásban van részünk az emberek részéről, annál kevesebbre számíthatunk Isten részéről.

Isten nagyon tartózkodó: csak a magányos szívben érzi jól magát, amelyet nem foglal el más szeretet. Éppen azért az elhagyott, senkitől meg nem értett szívek a kedvencei, azok, amelyek atyát és anyát, hazát és jólétet, dicsőséget és boldogságot elhagytak azért, hogy Őt követhessék.

Az emberi vigasztalás drága üzlet. Isten az ajtó előtt áll és vár, amíg a barátunk elmegy. Néha talán nem is tud addig várni; eltávozik; nem haragosan, de szomorún. És mi? Mit veszítettünk a távozásával?

A BOCSÁNATOS BŰNRŐL

Ne kicsinyeljük le a bocsánatos bűnöket, de gondoljuk meg, hogy Isten, akit bűneinkkel megbántunk, mindig ugyanaz, akár halálosak, akár bocsánatosak legyenek a bűneink.

Vegyük szemügyre a „kis” bűnök egyik-másik kihatását:

1. Megfosztanak bennünket Isten különleges szeretetétől és gondviselésétől. E különleges gondviselés alatt értve Isten különleges gondoskodását a lélekről, mikor ez kísértésekkel küzd; értve segítségnyújtását a nehézségekben; bizalmas barátságának érzését; a sátán hatalmának megfékezését a kiválasztott lélekkel szemben.

Milyen felbecsülhetetlen gazdagság, ha Isten különleges gon-

doskodásának haszonélvezői vagyunk! S milyen veszteség, ha azt eljátszottuk!

Amint gyakran jelentéktelen kicsiség is elég hozzá, hogy a bensőséges barátság kötelékeit meglazítsa, úgy Isten is fájón érzi, ha kiválasztott barátai tudatosan ellene fordulnak, akárha jelentéktelennek látszó aprólékos dologban is.

2. A kis bűnök eltompítják lelkiismeretünk érzékenységét. Teremtményeiben nem Őt látjuk; imádságainkban nem halljuk a hangját, amely hozzánk szól. Ha finom volna a hallásunk, meghalánók Isten leghalkabb sugallatait is.

Mindeddig talán magunk sem tudtuk, miért vagyunk annyira hidegek és érzéktelenek a lelki életben. Eszünkbe sem jutott, hogy a bocsánatos bűnökkel szemben tanusított lazaságunk akadályozza, hogy Isten bizalmas közelsé-

gébe juthassunk és élvezhessük az Óbelé való beolvadás boldogságát.

3. Bocsánatos bűnök által elveszítjük, vagy miattuk soha meg nem szerezhethjük az Isten szolgálataiban való fürge készséget és szívós akaraterőt, amely a szenteket még hajlott korukban és betegségükben is jellemezte. Van-e bennünk átütő erejű vágyódás az előbbre jutásra? A szokásos bocsánatos bűn esküdt ellensége ennek. Ha azonban gondosan kerül a lélek a legkisebb bűnt is, Isten ereje át fogja hatni minden képességét.

Ha tehát fel akarjuk vértetni magunkat az élet nehézségeivel szemben, kerüljük a bocsánatos bűnt is.

ISTEN GONDOSKODIK RÓLUNK

Idézzük minél gyakrabban emlékezőtehetségünkbe, hogy Isten szeret bennünket, különleges egyéni szeretettel, amely szeretet életünk minden mozzanatában megnyilvánul.

Isten végtelenül bölcs és hatalmas és egyes-egyedül Ő tudja irányítani és alakítani minden egyes lélek életét, mintha az volna a mindenség központja és minden egyéb kizárólag csak azért teremtetett volna, hogy annak örök érdekeit szolgálja.

Mikor reggel felébredek, nyugodtan elmondhatom: a mai nap minden történéését, minden következményével együtt úgy állította be az isteni Gondviselés, hogy az engem Isten szeretetére és szol-

gálatára segítsen. Ennek tudatában nyugodtan indulhatok napi kötelességeim teljesítésére, vállalhatom mindenkori egészségi állapotomat, mások magatartását velem szemben — amelyet végeredményben ugyancsak Isten rendelt vagy engedett meg, lelki érdekeim szolgálatára — abban a biztos tudatban, hogy azon az úton járok, amelyet Isten jelölt ki számomra és amelyen Ő akarja, hogy hozzá közelebb jussak.

Mennyi békét, mennyi erőt s a szeretetben való milyen megnövekedést jelentene ez a gondolat mindnyájunk számára!

MONDÁSOK

— Mindenem megvan, ha mindenben egyesülök Isten akaratával.

— Isten csak a szívemet akarja és ama vágyamat, hogy neki tesse.

— Csak egyféle elszórakozás esik súllyal a latba: ha szívünk fordul el Istentől.

— Isten jelenlétében élni és magamat e jelenlét örömének átadni: a mennyország előíze.

— Isten működése a lelkemben az, ami javamat munkálja, nem pedig valamely mégoly szép gondolat, amely az emlékezetemben vagy a képzeletemben felmerül.

A NAGY TITOK

Az ember mindenkori legforróbb vágya az volt, hogy Istent lássa, Őt magához közel tudja, hogy minél közvetlenebb kapcsolatba jusson vele. Ennek megfelelően a vallás célja is az, hogy általa Istent megismerjük, vele gyermekien bizalmas viszonyba jussunk, Őt életünk minden mozzanatában felismerjük, érte éljünk és kezébe fogózva igyekezzünk végső célunkat elérni.

Istennek illetően megismerése : az ember legfőbb kötelessége.

Ez egyúttal legfőbb boldogságunk is s mintegy kiemel bennünket saját magunkból.

Az az igyekezet, hogy kezünket kinyujtva a sötétben is Atyánk keze után tapogatózzunk, az egész

emberi nem közös ösztöne, amelyet maga Isten ültetett bele a lelkekbe.

Isten szüntelenül hív, maga felé terel bennünket, bizonyítékát adva ezzel annak a végtelen érdeklődésnek, amellyel irántunk viselkedik, valamint hozzánk való háttartalan szeretetének.

Azt akarja, hogy Ő legyen a mi legfőbb szeretetünk. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy örömmünket találjuk a világ szépségeiben s hogy tiszta szeretettel szeressük embertestvéreinket, de vigyáznunk kell, hogy ezek az érzelmek ne legyenek szívünkben az istenszeretet rovására és főképp: hogy rabszolgaságra ne hajtsanak bennünket.

De különben is: ezeknek az érzelmeknek hatalma csak ideigtartó: eljön az ideje, hogy mintha átlomból ébrednénk fel, felsír lelkünkben a kielégületlenség, a céltalanság fájdalma és szívünk leg-

mélyéről kiáltás tör elő, amelyet sokszor magunk sem értünk meg:

— Nem, ez nem elégít ki, másra vágyom. Istent adjátok nekem, az én Uramat és Istenemet!

Irgalmas feleletképpen erre az esdeklésre — mindnyájan tudjuk — Isten lejött a földre, emberi testet öltött magára, emberhangon beszélt és emberré lett. Évekig járta Palesztina útjait és bármerre járt, feléje szálltak a szívek. Mindenki szerette, csak azok nem, akik politikai vagy egyéb okoknál fogva ellenségei voltak. Olyan egyszerű, olyan szelíd, mindenki számára olyan könnyen hozzáférhető volt, hogy még ellenségei is azt mondták róla: „mindenki fut utána”.

És mégis, akik látták őt és szavait hallgatták, nem tudták és nem akarták hinni, hogy valóban az ég és föld Ura Ő, aki lejött a földre, itt élt és végre a kereszt csúfos halálával halt meg, csupán

csak azért, mert nagyon szerette az embereket. Pedig így volt. Nem hittek neki, mert érthetetlenül nagy volt a szeretete.

És ugyanaz az Isten ma is itt él köztünk. Nem láthatjuk, nem hallhatjuk szavát, mint azok a kiválasztottak, akik nyomában jártak kétezer esztendő előtt, akik testi szemeikkel gyönyörködhettek tökéletes szépségében, testi fülükkel hallhatták tanításait, de azért itt él Ő továbbra is minden katolikus templom tabernákulumában s ha nem látjuk is alakját, arcának vonásait, olyan teljességgel jelen van ott a kenyér színe alatt, mint ahogyan jelen volt egykor Názáretben : tökéletes emberségével és csorbítatlan teljességű istenségével. Ma ugyan rendszerint nem tesz csodákat, hogy beteg testeket meggyógyítson, mint akkor tette, de ma lelkeket gyógyít és mikor szívünkbe bétér, mint ezt a szentáldozásban

teszi, a végtelen hatalmú Isten Ő akkor is.

Mindig Isten volt Ő, most is az, és ha olyan szívvel megyünk hozzá, mint amilyennel akarja, hogy őt magunkhoz fogadjuk: vagyis hívő, szerető, bűnbánó szívvel, akkor övéi közé fogad bennünket, amikor a szívünkbe tér. Az a Test, amely köré egykor a Jordán partján a hívők ezrei tolongtak, most lelkünk eledele lett, amely azt az örök életre táplálja.

Amint egykor, földi élete idején meggyógyította azokat, akik bizalommal kérték tőle testi betegségeik gyógyulását, úgy vigyük most eléje lelkünk fogyatékosait: gyengeségünket, aggodalmainkat, a sötétséget, amelyben tapogatózunk, lanyhaságunkat, önszeretetünket, amely talán mármár elviselhetetlen szenvedéseket ró reánk, és Ő könnyíteni fog terheinken.

Isten Ő és mindent megtehet.

Tegyük le lába elé gondjaink minden terhét. Ne gondoljuk, hogy talán meg sem érti: mi az, ami nekünk annyira fáj! Ugyan ki értené meg, ha nem Ő, aki teremtet bennünket: testünket és lelkünket. Vagy el fogja tüntetni bajainkat, nehézségeinket, vagy ad bőséges testi és lelki erőt az elviselésükre. Bizonyos, hogy csalódni sohasem fogunk benne. Mert hiszen Ő bölcs is, hatalmas is és szeret minket végtelenül.

Üresnek, céltalannak látod az életet. Menj Hozzá és Ő célt, tartalmat ad neki és megtölti szívedet életörömmel, bízó reménykedéssel.

Talán azt kérded: Hogyan választhatnám éppen Őt barátomnak? Nagy szükség van jóbarát-ra, de olyanra, aki mindig velem lehet, megérti küzdelmeimet s segítségemre lehet azokban ; aki támaszom az élet nehéz óráiban, akinek a türelme kifogyhatatlan

és aki akkor sem un rám, amikor én már ráuntam az életemre és talán saját magamra is!

Menj tehát Hozzá; de menj, mint olyanhoz, aki nemcsak emberi szívvel érez veled együtt, de aki Isten is egyuttal és pedig igaz Isten.

Menj Hozzá, mint olyanhoz, aki nagyon szeret téged. Ha ezt kissé jobban megértenéd, más színben látnád rögtön az életet és megszűnnének összes nehézségeid.

Sokkal jobban szeret téged, mint hogy komolyan neheztelni tudna rád. Mindössze azt kívánja tőled, hogy engedd sebeidet gyógyítania és módot adj neki rá, hogy megbocsáthasson.

Ne gondold, hogy ünnepélyes látogatásokat, szép szónoklatokat vár tőled. Ellenkezőleg: nem lehetsz eléggé egyszerű, eléggé gyermeken közvetlen a vele való érintkezésben.

Miért, hogy olyan nehezen ad-

unk hitelt az Isten szavának? Ugyan mi oka volna azt mondani, hogy szeret bennünket, ha valójában nem szeretne?

Akkor jutunk el legrövidebb uton Istenhez, ha szószerint elhisszük a kijelentéseit. A szentek is így lettek szentekké: szószerint elhitték Isten szavát és mindig és mindenben ahhoz alkalmazkodtak, arra hagyatkoztak.

Illusztráljuk-e kézzelfogható példával az Isten szeretetének nagy misztériumát?

Isten, aki a világmindenséget teremtette, gyenge gyermekkezekkel cirógatta édesanyjának — saját teremtményének — a bársonyos arcát. Ugyanő a földön vett magának lakást.

Miért, hogy gyengeségünk enyhyire vonzotta az Ő hatalmát? Miért volt nagyobb az irgalma, mint a mi bűnös szembehelyezkedésünk?

Hogyan lehetséges, hogy Te-

remtő és teremtmény, tökéletesség és esendőség, világosság és homály, ennyire összeölelkezhesenek?

Nem kényszerből, mert hiszen senki semmire nem kényszerítheti a Mindenható Istent.

Sem bölcsességében, sem hatalmában, sem igazságosságában nem találjuk fel nyitját annak a titoknak, amely Őt a mi megteremtésünkre indította és arra készíti, hogy közibénk jöjjön és köztünk lakozzék.

De feltaláljuk egy rövidke szóban, a legszebb, legdrágább, legkedvesebb szóban az emberi beszéd valamennyi szava közt s amely szó egyúttal Isten lényegének meghatározója is és ez a szó: Szeretet. Isten: Szeretet.

Közeledjünk hozzá szeretettel. Maradjunk benne szeretettel.

Akarja Ő, hogy Benne éljünk, hogy jó barátunkat lássuk benne. Akarja, hogy fenntartás nélkül

neki adjuk a szívünket, hogy már itt, földi életünkben is Ő legyen minden boldogságunk, benne gyökerezzen minden erőnk.

Mi az, amit nem tett meg, hogy irántunk való szeretetét bizonyítsa?

És mit fogunk tenni és meg nem tenni mi, hogy iránta való szeretetünket kimutassuk?

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó.	7
Ne gondolkodjunk méltatlanul Istenről	11
Helytelen bűnbánat	14
Az Úr igája	17
Lelki erőkifejtés	20
Korszerű önmegtagadás	25
Az Úr van teveled	29
Bízzál az Úrban	32
Az isteni gondviselés	36
Jézus Szíve kultusza	41
A tökéletesség lényege	47
Az örvendezés szelleméről	52
Türelem és kitartás	54
Kishitűség és nagylelkűség	58
Az elmúlt esztendő tanulságai	63
Mindig előbbre	68
Legyünk bizalommal Isten iránt	76
Miért félték, kicsinyhitűek?	81

Megértés és annak hiánya	84
Egyhangúság	87
Elszórakozás az imában	89
Az elszenvedett igazságtalansá- gok haszna	92
Ellenszenv	95
Megpróbáltatás és kísértés	96
Lelkünk megszentelődése	100
Gond, bánat	104
A bocsánatos bűnről	106
Isten gondoskodik rólunk	109
Mondások	111
A nagy titok	112

Lelkiélet kis könyvei.

23. **A breviárium himnuszai**

Latin-magyar szöveggel

Ára 1 pengő.

25. Gerely Jolán

Gyermekeink boldogságáról van szó!

Ára 80 fillér.

26. Szent Bernát

Ember, törődj a lelkeddel!

Ára 60 fillér.

27. Szt. Ágoston

A legméltóságosabb Oltáriszentség megígérése

Ára 80 fillér.

28. P. Considine S. J.

Fel a szívekkel!

I.

Ára 70 fillér.

